

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ເລກທີ 112 ປປທ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 18 ສິງຫາ 2008

ລັດຖະດຳລັດ

ຂອງປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄອບຄົວ (ສະບັບປັບປຸງ)

~~~~~

- ອົງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໝວດທີ VI ມາດຕາ 67 ຂຶ້ 1 ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ສະພາແຫ່ງຊາດໄດ້ຕົກລົງຮັບຮອງເອົາແລ້ວ;
- ອົງຕາມມະຕິຕົກລົງຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ສະບັບເລກທີ 98/ສພຊ, ລົງວັນທີ 26 ກໍລະກົດ 2008 ກ່ຽວກັບການຕົກລົງຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄອບຄົວ (ສະບັບປັບປຸງ);
- ອົງຕາມໜັງສືສະເໜີ ຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 26/ຄປຈ, ລົງວັນທີ 11 ສິງຫາ 2008.

ປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດ :

ມາດຕາ 1 : ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຄອບຄົວ (ສະບັບປັບປຸງ).

ມາດຕາ 2 : ລັດຖະດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ.

ຈຸມມາລີ ໄຊຍະສອນ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 98 /ສພຂ

ມະຕິຕົກລົງ

291

ສະພາແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ກ່ຽວກັບການຕົກລົງຮັບຮອງເອົາກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ(ສະບັບປັບປຸງ)

- ອີ່ງຕາມມາດຕາ 53 ຂຶ້ 2 ຂອງລັດຖະທຳມະນູນ ແລະມາດຕາ 3 ຂຶ້ 2 ຂອງກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສະພາແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ກ່ຽວກັບສິດ ແລະ ຫນ້າທີ່ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ.

ພາຍຫລັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນເຫື້ອທີ 5 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດຊູດທີ VI ໄດ້ຄືນຄວ້າພິຈາລະນາຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລີກເຊື່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ (ສະບັບປັບປຸງ) ໃນວາລະປະຊຸມຕອນເຊົ້າຂອງວັນທີ 26 ກໍລະກົດ 2008,

ກອງປະຊຸມໄດ້ຕົກລົງ:

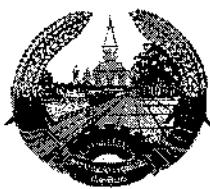
- ມາດຕາ 1. ຮັບຮອງເອົາກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ (ສະບັບປັບປຸງ) ດ້ວຍຄະແນນສູງເທັນດີເປັນສ່ວນໝາຍ.
ມາດຕາ 2. ມະຕິຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 26 ກໍລະກົດ 2008

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ທອງສິງ ທໍາມະວົງ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 05 /ສພຊ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 26 ກໍລະກົດ 2008

ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ (ສະບັບປັບປຸງ)

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທີ່ໄປ

ມາດຕາ 1(ປັບປຸງ). ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ ກໍານົດ ຫຼັກການ, ລະບູງການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບ
ການສູ່ຂໍ, ການແຕ່ງດອງ, ການຢ່າຮ້າງ, ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລັງ, ສາຍພົວພັນຜົວເມີຍ, ຊັບສິນ
ບັດຂອງຄຸ້ມືວເມີຍ, ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ ແມ່ໄສ ຄຸ້ມຄອງ, ບົກປັກຮັກສາ, ສ້າງ
ຄອບຄົວ ໃຫ້ມີຄວາມຜາສຸກ, ໃຫ້ເປັນຈຸລັງ ອັນເຂັ້ມແຂງຂອງສັງຄົມລາວ, ເປັນຄອບຄົວວັດທະນະ
ທຳ, ສ້າງສາຍພົວພັນຄອບຄົວດ້ວຍການແຕ່ງດອງ ບົນຍື້ນຖານຄວາມສະໜັກໃຈ, ຄວາມສະເໜີ
ພາບລະຫວ່າງຢຶນຊາຍ, ເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີ້ງມອງລາວ, ເຮັດໃຫ້
ສັງຄົມມີຄວາມສະໜັບ, ມີຄວາມເປັນລະບູງຮຽບຮ້ອຍ ແລະ ເປັນທີ່ວ່າຍເສດຖະກິດ ປະກອບ
ສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 1/1(ໃໝ່). ຄອບຄົວ

ຄອບຄົວ ແມ່ນ ຈຸລັງນີ້ຂອງສັງຄົມ ຂຶ້ງມີຜົວ, ເມີຍ, ລູກ ຫຼື ສະມາຊິກອື່ນ ໃນຄອບຄົວ ທີ່ມີ
ສາຍພົວພັນ ຂຶ້ງກັນ ແລະກັນ ແລະ ດັ່ງລົງຊີວິດຮ່ວມກັນ ໂດຍມີສໍາມະໂນຄົວຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 1/2(ໃໝ່). ສາຍພິວພັນຄອບຄົວ

ສາຍພິວພັນຄອບຄົວ ແມ່ນ ສາຍພິວພັນທີ່ເນື່ອງມາຈາກການຈົດທະບຽນແຕ່ງດອງ, ການມີລູກຮ່ວມກັນ ແລະ ການເອົາລູກຂອງບຸກຄົນອື່ນ ມາເປັນລູກລັ້ງ ຂຶ້ງພາໃຫ້ເກີດມີສິດ ແລະ ພັນທະຫາງຄອບຄົວຕໍ່ກັນ.

ມາດຕາ 1/3 (ໃໝ່). ການອະທິບາຍຄ້າສັບ

ຄໍາສັບຕ່າງໆ ຫົນນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ສະມາຊຸກອື່ນໃນຄອບຄົວ ໝາຍເຖິງ ພໍ່ເຖົາ ແມ່ເຖົາ, ປູ້ ຢ່າ, ລູງ ປັກ, ອາວ ອາ, ມັບ່າວ ມັສາວ, ຫຼາມ ແລະ ຜູ້ອື່ນໆ;
2. ການໝັ້ນໝາຍ ໝາຍເຖິງ ການຕິກລົງລະຫວ່າງໝໍແມ່, ເຖົາແກ່ຂອງຝ່າຍເຍິງ ແລະ ຝ່າຍຊາຍ ໂດຍມີຈຸດປະສົງຜູກມັດໃຫ້ຄູ່ບໍ່ວາສາວເອົາກັນເປັນຜົວເມັຍໃນອະນາຄົດ ດ້ວຍການຮັດບິດບັນທຶກນຳກັນ ຫຼື ໂດຍຝ່າຍຊາຍໄດ້ເອົາວັດຖຸມີຄ່າ, ຕິ່ນ ໄປວາງ ໄວນຳຝ່າຍເຍິງ;
3. ການສູ່ຂໍ ໝາຍເຖິງ ການຕິກລົງລະຫວ່າງຝ່າຍຊາຍກັບຝ່າຍເຍິງ ເພື່ອໃຫ້ຄູ່ບໍ່ວາສາວເອົາກັນເປັນຜົວເມັຍ;
4. ຄ່າດອງຄ້າງ ໝາຍເຖິງ ຄ່າດອງທີ່ຍັງບໍ່ຫັນໄດ້ຈ່າຍຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ຕິກລົງກັນ ໃນເວລາສູ່ຂໍ;
5. ຈຸລັງ ໝາຍເຖິງ ຫົວໜ່ວຍການຈັດຕັ້ງຕໍ່ສຸດຂອງສັງຄົມ;
6. ຄວາມສາມາດຫາງດ້ານການປະເມີນ ໝາຍເຖິງ ຄວາມສາມາດຂອງບຸກຄົນໄດ້ໜຶ່ງ ທີ່ຮອດກະສົງມອາຍຸ ສືບແປດປີ ແລະ ບໍ່ເປັນບ້າເສັຍຈິດ ໃນການນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນດ້ວຍຕົນເອງ.

ມາດຕາ 2. ຄວາມສະເໜີພາບ ລະຫວ່າງ ຍິງ ຊາຍ ໃນສາຍພິວພັນຄອບຄົວ

ຍິງ ຊາຍ ມີສິດເຫົ່າທຸກກັນໃນທຸກດ້ານ ກ່ຽວກັບສາຍພິວພັນຄອບຄົວ.

ສາຍພິວພັນຄອບຄົວ ເກີດຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ຂຶ້ນກັບຕົນກໍາເນີດ, ຖານະຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ເຊື້ອຊາດ, ເຜົ້າຊີນ, ລະດັບວັດທະນະທຳ, ອາຊີບ, ສາດສະໜາ, ພູມລຳເມີນ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 3. ສິດເສລີພາບໃນການແຕ່ງດອງ

ລັດ ປົກປ້ອງສິດເສລີພາບຂອງຍິງ ຊາຍ ໃນການແຕ່ງດອງ.

ຍິງ ຊາຍ ບໍ່ຮອດກະສົງມອາຍຸ ສືບແປດປີ ມີສິດເສລີພາບໃນການເລືອກເອົາຄູ່ຮັກ ຕາມຄວາມສະໜັກໃຈ ແລະ ຄວາມຮັກມັກ ຂອງຫ້າງສອງຝ່າຍ ເພື່ອເອົາກັນເປັນຜົວເມັຍ ຕາມຮົດຮອງ ປະເພນີອັນດີງມຂອງຊາດລາວ.

ລັດ ບໍ່ອະນຸຍາດ ໃຫ້ບຸກຄົມ, ຄອບຄົວ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງໄດ້ໜຶ່ງ ບັງຄັບ ຫຼື ຂັດຂວາງການແຕ່ງ ດອງຂອງລູກໝາມ, ສະມາຊີກອື່ນໃນຄອບຄົວ, ພະນັກງານ ແລະ ລັດຖະກອນ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມ ຄອງຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 4. ການເປັນຜົວໜຶ່ງເມີຍດຽວ

ຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ຮອດກະສູນອາຍຸເອົາກັນເປັນຜົວເມີຍ ຕ້ອງປະຕິບັດຫຼັກການຜົວໜຶ່ງເມີຍດຽວ ເຫັນ.

ລັດ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຍິງ ແລະ ຊາຍ ມີຫຼາຍຜົວ ຫຼາຍເມີຍ.

ມາດຕາ 5. ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ ແລະ ເຕັກ

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ເອົາການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຮັນຊອບທຳຂອງຜູ້ເປັນແມ່ ແລະ ເຕັກ ເປັນບຸລິມະສິດ ໃນເວລາຜົວເມີຍຢູ່ຮ່ວມກັນ, ແຍກກັນຢູ່ ຫຼື ຢ່າຮ້າງກັນ.

ມາດຕາ 5 /1 (ໃ໌໌). ການພັດທະນາຄອບຄົວ

ລັດ ມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ໃຫ້ທຸກອີງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ສັງຄົມ, ຫິວໜ່ວຍຫຼຸລະກິດ ແລະ ພິນລະເມືອງຫຼຸກຄົມ ພັດທະນາຄອບຄົວ ໃຫ້ມີຄວາມຜາສຸກ, ເປັນຄອບຄົວຕົວແບບ, ຄອບຄົວ ວັດທະນະທຳ, ມີຄວາມກ້າວໜ້າ, ສາມັກຄືປອງດອງ, ອົບອຸ່ນ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສີວິໄລ.

ພາກທີ II

ການໜັ້ນໝາຍ, ການສູ່ຂໍ ແລະ ການແຕ່ງດອງ

ໝວດທີ 1

ການໜັ້ນໝາຍ ແລະ ການສູ່ຂໍ

ມາດຕາ 6 (ໃໝ່). ການໜັ້ນໝາຍ

ເມື່ອຄູ່ປ່າວສາວ ຫາກນັກຮັກກັນ ແຕ່ຍັງບໍ່ຫັນມີເງື່ອນໄຂແຕ່ງດອງກັນ ເວລານີ້ນ ທັງສອງຝ່າຍ ກໍຈະເຮັດບັນທຶກຕົກລົງ ກ່ຽວກັບການໜັ້ນໝາຍ ຕາມຮິດຄອງປະເທົ່ານີ້ ໂດຍຝ່າຍຊາຍຈະນຳ ເອົາຊັບສິນ, ວັດຖຸມືຄ່າ ໄປໄວ້ນຳ ຫຼື ບໍ່ໄວ້ນຳ ຝ່າຍຍິງ ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 6/1. ການສູ່ຂໍ

ເມື່ອຄູ່ປ່າວສາວ ຫາກນັກຮັກ ແລະ ຕົກລົງຈະເອົາກັນເປັນຜົວເມີຍແລ້ວ ຝ່າຍຊາຍກໍເອົາຍື່ ແມ່, ເຖິງແກ່ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຂອງຕົນໄປສູ່ຂໍນຳພື້ນໆແມ່, ເຖິງແກ່ຂອງຝ່າຍຍິງ ຕາມຮິດຄອງປະເທົ່ານີ້

ເພື່ອຕົກລົງກ່ຽວກັບຄ່າດອງ ແລະ ຫີທີແຕ່ງດອງ ຕາມຄວາມສາມາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງຝ່າຍ
ຍິ່ງ ແລະ ຝ່າຍຊາຍ ໂດຍໃຫ້ເຮັດວຽກໄວ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 7(ບັນຫຼາງ). ການທິດແທນຄວາມເສັຍຫາຍ ເນື້ອງມາຈາກ ການບໍ່ປະຕິບັດ ຕາມການໜັ້ນໝາຍ ແລະ ການສູ່ຂໍ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການໜັ້ນໝາຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 6 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຖ້າ
ຫາກຝ່າຍຊາຍ ລະເມີດການໜັ້ນໝາຍ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍແລ້ວ ຊັບສິນ, ວັດຖຸມີຄ່າທີ່ບໍ່ທັນໄດ້
ມອບຕາມບົດບັນທຶກນັ້ນ ຕ້ອງນຳມາມອບໃຫ້ຝ່າຍຍິ່ງ ຫຼື ຊັບສິນ, ວັດຖຸມີຄ່າ ທີ່ໄດ້ມອບໃຫ້ແລ້ວນັ້ນ
ກໍໃຫ້ຕົກເປັນຂອງຝ່າຍຍິ່ງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຝ່າຍຍິ່ງ ຫາກເປັນຜູ້ລະເມີດການໜັ້ນໝາຍ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍແລ້ວ ຊັບ
ສິນ, ວັດຖຸມີຄ່າທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ມອບ ຕາມບົດບັນທຶກນັ້ນ ກໍຈະຕົກໄປ, ສໍາລັບຊັບສິນ, ວັດຖຸມີຄ່າທີ່ໄດ້ຮັບ
ຈາກຝ່າຍຊາຍແລ້ວນັ້ນ ຝ່າຍຍິ່ງກໍຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ແກ່ຝ່າຍຊາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມເສັຍຫາຍ ຕໍ່ກົງດສັກສຶຂອງຝ່າຍຍິ່ງ ຫລື ຝ່າຍຊາຍ ຫລື ມີການໃຊ້ຈ່າຍ
ເຂົ້າໃນການກະກຽມແຕ່ງດອງແລ້ວ ຝ່າຍທີ່ບໍ່ປະຕິບັດຕາມການສູ່ຂໍ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍນັ້ນ ກໍຈະ
ໄດ້ຮັບຜິດຊອບໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍນັ້ນ.

ມາດຕາ 7/1 (ໄຟ່). ຄ່າດອງຄ້າງ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຢ່າຮ້າງກັນ ຄ່າດອງທີ່ຝ່າຍຊາຍຍັງບໍ່ທັນມອບໃຫ້ຝ່າຍຍິ່ງ ຄົບຖ້ວນ ໃນ
ເວລາແຕ່ງດອງເອົາກັນເປັນຜົວເມັຍນັ້ນ ຕ້ອງນຳມາປະຕິບັດ ຖ້າຫາກຝ່າຍຊາຍເປັນຜູ້ມີຄວາມຜິດ.

ໃນກໍລະນີທີ່ ຝ່າຍຍິ່ງຫາກເປັນຜູ້ມີຄວາມຜິດ ຄ່າດອງຄ້າງນັ້ນ ກໍຈະຕົກໄປ.

ມາດຕາ 8 (ບັນຫຼາງ). ການຮ່ວມປະເວນນີ້ກັນກ່ອນການເປັນຜົວເມັຍ

ເນື້ອຫຼັກສາວ ໄດ້ຮ່ວມປະເວນນີ້ກັນກ່ອນການເປັນຜົວເມັຍ ຖ້າຫາກຊາຍຫຼູ້ ບໍ່ເອົາຍິ່ງຫຼູ້ເປັນເມັຍ
ແລ້ວ ຊາຍຫຼູ້ນັ້ນກໍຈະໄດ້ເສັຍຄ່າປົວແບງຈິດໃຈ, ຄ່າທຳຂວັນຍິ່ງຫຼູ້ ຫລື ຄອບຄົວຂອງຍິ່ງຫຼູ້ ຕາມຮີດ
ຄອງປະເພນີ. ໃນກໍລະນີທີ່ໃຫຍ້ຫຼູ້ ຫາກບໍ່ເອົາຊາຍຫຼູ້ເປັນຜົວ ກໍຈະບໍ່ມີການເສັຍຄ່າປົວແບງຈິດໃຈ, ຄ່າ
ທຳຂວັນນັ້ນ ແຕ່ຢ່າງໄດ້.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຖືພາ ນອກຈາກຈະໄດ້ເສັຍຄ່າທຳຂວັນແລ້ວ ຊາຍຫຼູ້ຍິ່ງຈະຕ້ອງເສັຍຄ່າ
ອອກລູກ, ຄ່າຢູ່ກຳ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນຕື່ມອີກ.

ບໍ່ວ່າໃນກໍລະນີໄດ້ກຳຕາມ ຊາຍຫຼູ້ມີຜົນທະລົງດູລູກ ບໍ່ເກີດມານັ້ນ ຈິນກວ່າເຕັກຈະກອດກະ
ສູນອາຍຸສືບແປດປີ.

ធម្មទី 2
ការណែនាំ

ມາດຕາ 9 (ຂັບຖຸງ). ເງື່ອນໄຂການເອົາກັນເປັນຜົວເມຍ

ຢືນ ແລະ ຊາຍ ທີ່ຈະເອົາກັນເປັນຜົວເມຍ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂດັ່ງນີ້:

1. ມີອາຍຸ ແຕ່ສືບແປດປິ້ນໄປ;
  2. ມີຄວາມມັກຮັກ, ການຕິກລົງ ແລະ ຄວາມສະໜັກໃຈ ຂອງຄູ່ປ່າວສາວ;
  3. ເປັນໄສດ, ເປັນຮ້າງ ຫຼື ເປັນໝ້າຍ ໂດຍມີເອກະສານຢັ້ງຍືນຢ່າງຖືກຕ້ອງ;
  4. ບໍ່ເປັນບ້າເສຍຈິດ ຫຼື ບໍ່ເປັນພະຍາດຮ້າຍແຮງ ຫລື ຕິດແປດ.

ມາດຕາ 10 (ປຶ້ງປຸງ). ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ແຕ່ງໂດຍ

ການແຕ່ງດອງ ຈະບໍ່ອະນຸຍາດໄດ້ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ບຸກຄົນທີ່ເປັນເພດດູງວັນ, ເປັນບ້າເສັຍຈິດ ຫລື ເປັນພະຍາດຮ້າຍແຮງ ຫຼື ຕິດແປດ ທີ່ຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຂົວິດ ຫລື ສຸກຂະພາບຂອງເຜົວ ຫລື ມີ ຫລື ລູກ;
  2. ບຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃນຕະກຸນ ຂີ່ງຊາວດູງວັນຂອງບາງຊົນເຜົ່າ ຫຼື ເປັນຍາດໄກ້ຊີດກັນ ຄື ຢໍ່ແມ່, ປູ່ຢ່າ, ພໍເຖົ່າ ແມ່ເຖົ່າ ຂຶ້ນໄປ ວັບລູກ, ຫລານ, ເຫລນຕໍ່ງລົງມາ, ລະຫວ່າງ ພໍ່ລັງ, ແມ່ລັງ ວັບ ລູກລັງ, ລະຫວ່າງພໍ່ນ້າ, ແມ່ນ້າ ວັບ ລູກນ້າ, ລະຫວ່າງ ລູກຄົງ ວັບ ລູກຄົງ, ວັບ ລູກລັງ, ວັບ ລູກນ້າ, ລະຫວ່າງລູກລັງ ວັບລູກລັງ, ວັບລູກນ້າ, ລະຫວ່າງລູກນ້າ ວັບລູກນ້າ, ລະຫວ່າງ ລຸງ ບໍາ, ອາວ ອາ, ນ້າ ບໍາວ, ນ້າສາວ ວັບ ຫລານ.

ສໍາລັບ ລູກນ້ຳກັບລູກນ້ຳນີ້ ສາມາດເອົາກັນເປັນຜົວເມຍໄດ້ ໃນກໍລະນີທີ່ພໍແມ່ໄດ້ຢ່າງຮັາກັນແລ້ວ.

ໝວດທີ 3

ມາດຕາ 11. ການພິຈາລະນາ ແລະ ການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ

ຄູ່ບ່ວສາວ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຢາກແຕ່ງດອງນຳກັນ ຕ້ອງເຮັດຄໍາຮ້ອງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລ້ວ
ຢືນຕໍ່ເຈົ້ານີ້ທີ່ທະບຽນຄອບຄົວ ເມືອງ, ແກະສະບານ ໂດຍຜ່ານອົງການປົກຄອງບ້ານບ່ອນຍິ່ງ ຫຼື
ຊາຍອາໄສຢູ່.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງພິຈາລະນາຄໍາຮ້ອງຂໍແຕ່ງດອງ ພາຍໃນກໍານົດບໍ່ໃຫ້ເກີນໜຶ່ງເດືອນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍ້ນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ.

ຖ້າທາກເຫັນວ່າ ຄູ່ປ່າວສາວນັ້ນ ມີຕູ້ອນໄຂອົບຖ້ວນ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວນັ້ນ ກໍຈະຮຽກພວກກ່ຽວເຂົ້າມາທໍາການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ ໂດຍຊ້ອງໜ້າພະຍານ ສາມຄົນ.

ມາດຕາ 12 (ບັບປຸງ). ພິທີແຕ່ງດອງ

ພິທີແຕ່ງດອງຕາມຮົດຄອງປະເທົ່າມ ຈະເຮັດ ຫລື ບໍ່ເຮັດກໍໄດ້, ຈະເຮັດພ້ອມ ຫລື ລຸນຫລັງການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງນັ້ນກໍໄດ້ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ມີຜົນສະຫຼອນທາງດ້ານກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຈັດງານແຕ່ງດອງນັ້ນ ກໍໃຫ້ມີລັກສະນະ ກະທັດສັດ ເປົາບາງ, ແນະກຳສົມ ແລະ ປະຢັດ ມັດທະຍັດ.

ຄູ່ປ່າວສາວ ຈະມີຖານະເປັນຜົວເມີນກັນ ນັບແຕ່ວັນຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງເປັນຕົ້ນໄປ.

ໝວດທີ 4

ສາຍພິວພັນລະຫວ່າງຜົວເມີນ

ມາດຕາ 13. ສີດ ແລະ ພັນທະຂອງຜົວເມີນ

ຢູ່ໃນຄອບຄົວ ຜົວ ແລະ ເມີນ ມີສີດສະເໜມີພາບກັນໃນຫຼຸກດ້ານ. ຜົວເມີນ ພ້ອມກັນຕີກລົງບັນຫາພາຍໃນຄອບຄົວຢ່າງເປັນເອກະພາບ. ຜົວເມີນ ມີພັນທະຮັກແພງ, ເຄົາລົບນັບຖື, ເບິ່ງແຍງ, ໃຫ້ກູງດ, ຮູ້ຈັກໃຫ້ອະໄພ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ຂຶ້ງກັນ ແລະກັນ ພ້ອມກັນລົງດູລູກ, ສຶກສາອົບຮົມລູກ ແລະ ກໍ່ສ້າງກັນໃຫ້ກາຍເປັນຄອບຄົວທີ່ມີຄວາມສາມັກຄື, ມີຄວາມສຸກ ແລະ ກ້າວໜ້າ.

ມາດຕາ 14. ສີດໃນການເຄື່ອນໄຫວຂອງຜົວເມີນ

ຜົວ ເມີນ ມີສີດເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ສັງຄົມ. ການເລືອກບ່ອນຢູ່ຂອງຄອບຄົວ ຕ້ອງມີການຕີກລົງເປັນເອກະພາບຂອງຄູ່ຜົວເມີນ.

ມາດຕາ 15. ສີດໃນການເລືອກນາມສະກຸນ

ຜົວ ເມີນ ມີສີດເລືອກເອົານາມສະກຸນ ຂອງຜົວ ຫລື ເມີນ ເພື່ອເປັນນາມສະກຸນຂອງຄອບຄົວ ຫລື ຜົວ ເມີນ ຈະຮັກສານາມສະກຸນເດີມຂອງໄຟລາວໄວ້ກໍໄດ້.

ພາກພົມ III

ມາດຕາ 16 (ປັບປຸງ). ສາເຫດຂອງການສື່ນສຸດການເປັນຜົວເມີຍກັນ

ການເປັນຜົວເມຍກັນ ຈະສັນສູດລົງໃນກໍລະມີ ດັ່ງນີ້:

1. តាំងតាតសិនខោះសានហើរបន្ទាការណ៍ពេញចូលមិនអាច;
  2. ការាយ៉ាវាទា;
  3. តាំងតាតសិនខោះសានខ្លួនពី ឬ តាំងពិរាសាខោះសានខ្លួនអុទូន ឬដើរមេយោះ
រាជការណ៍ ໂດຍប៉ុណ្ណោះមិនការខ្លួន ឬ ការាមិនបានខ្លួនឡើង រៀបរាបការាយ៉ាវាទា;
ទៅនឹងវា មិនការាយ៉ាវាទាដែល កំពុងមិនការាជិតធមប្បុរាណការាយ៉ាវាទា ឬឱ្យការាយ៉ាវាទា
ប្បុរាណ ទូបទិនមិន, ហេតុសម្រាបាន ហើយ;
  4. ការាអេតិយិតិវិធីខោះជូន ឬលិក មេយោះ;
  5. តាំងតាតសិនខោះសានវា ជូន ឬលិក មេយោះ បែងច្រៀងសេដិិតិវិធី ឬកំលមិនជូន ឬលិក មេយោះ
មិន ឬការាមិនការាយ៉ាវាទិន ឬក្នុងបន្ទាការណ៍ និង រៀបរាបការាយ៉ាវាទា នាមវិ.

ມາດຕາ 17 (ປັບປຸງ). ການແຕ່ງດອງເປັນໄມ້ຄະ

ການແຕ່ງດອງເປັນໄມ້ຄະ ແມ່ນ ການແຕ່ງດອງທີ່ລະເບີດ:

1. ການເປັນຜົວໜຶ່ງເມີຍງົງວ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 4 ຂອງກິດໝາຍສະບັບນີ້;
  2. ເງື່ອນໄຂການເອົາກັນເປັນຜົວເມີຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 9 ຂອງກິດໝາຍສະບັບນີ້;
  3. ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ແຕ່ງດອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 10 ຂອງກິດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 18. ການລົບລັງການແຕ່ງດອງທີ່ເປັນໄມ້ຄະ

ການລົບລ້າງການແຕ່ງດອງທີ່ເປັນໄມ້ຄະ ແມ່ນ ສິດອຳນາດຂອງສາມປະຊາຊົນ.

ໄອຍະການປະຊາຊົນ, ເຈົ້າທັງນີ້ທີ່ທະບຽນຄອບຄົວ, ພໍມ່ແຂ່ງອງຜິວ ຫລື ມີ, ຜິວ ຫລື ມີ ເອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ລົບລ້າງການແຕ່ງດອຍທີ່ເປັນໄມ້ຄະ.

ມາດຕາ 19. ຜົນສະຫັອນຂອງການແຕ່ງດອງທີ່ເປັນໄມຄະ

ເນື້ອການແຕ່ງດອງທີ່ເປັນໄມຄະ ຫາກຖືກລົບລ້າງແລ້ວ ສາຍຜົວເມັນ ກໍຈະຂາດຈາກກັນ ແຕ່ ລູກທີ່ມີຢູ່ໃນຫົວໆ ຫລື ເກີດໃນເວລາເປັນຜົວເມັນກັນນີ້ ກໍໃຫ້ຖືວ່າເປັນລູກທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກິດໝາຍ.

ຮັບສິນບັດທີ່ໄດ້ມາໃນເວລາຜົວເມັນຢູ່ຮ່ວມກັນກ່ອນການລົບລ້າງການແຕ່ງດອງທີ່ເປັນໄມຄະ ນີ້ ກໍໃຫ້ແບ່ງປັນຕາມລະບຸງບການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກິດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ກິດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ກຳມະສິດ.

ມາດຕາ 20 (ປັບປຸງ). ສາເຫດຂອງການຂໍຢ່າຮ້າງ

ຜົວ ຫລື ເມັນ ຈະຂໍຢ່າຮ້າງກັນໄດ້ ເນື້ອມີສາເຫດໄດ້ນີ້ ດັ່ງນີ້ :

1. ກໍມີດສະຈານ;
2. ໄຊຄວາມຮຸນແຮງ ຫລື ບ້າຍດ່າວ້າຍຄວາມຫຍາຍຊັກຕໍ່ກັນ ຫລື ຕໍ່ຟໍ່ແມ່ ແລະ ຍາດ ພື້ນອ່າງ ຫລື ມີການປະພິດທີ່ບໍ່ເໝາະສົມຢ່າງຮ້າຍແຮງເຊັ່ນ: ຜິດເຫຼົ້າ, ຕິດຢາເສບ ຕິດ ຢ່າງໝັກໝ່ວງ ຫລື ຫັ້ນການພະນັນເປັນອາຈິນ, ຫັ້ນກິນ ຜຸ່ມເຟືອຍ;
3. ບົນໄປໂດຍບໍ່ຄອບກັນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສົ່ງຂ່າວຄາວ ຫລື ສົ່ງຂັບມາລົງງຄອບຄົວ ເປັນເວລາ ສາມປີ ຂຶ້ນໄປ;
4. ຜົວໄປບວດເປັນພິກຊູ, ສາມະເນັນ ຫລື ພໍ່ຂາວ ຫລື ເມັນໄປບວດເປັນ ແມ່ຂາວ ເກີນກວ່າ ສາມປີ ໂດຍບໍ່ມີຄວາມເຫັນດີນໍກັນ;
5. ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃນກໍລະນີທີ່ຜົວ ຫລື ເມັນນີ້ ຫາກ ພົມຈາກຄອບຄົວ ໂດຍບໍ່ຮູ້ບໍ່ອນຢູ່ ແລະ ບໍ່ຮູ້ຂ່າວຄາວເປັນເວລາສອງປີ ຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ເກີດອຸປະຕິເຫດ ຫາກບໍ່ຮູ້ຂ່າວຄາວເປັນເວລາ ຫີກເດືອນ;
6. ທີກສານຕັດສິນລົງໂທດ ຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫ້າປີຂຶ້ນໄປ;
7. ເປັນພະຍາດ ຊຶ່ງເປັນອັນຕະລາຍຢ່າງຮ້າຍແຮງ ບໍ່ສາມາດຈະຢູ່ນໍາກັນໄດ້;
8. ເປັນຄົນບ້າເສຍຈິດ ຈົນບໍ່ສາມາດຈະຢູ່ນໍາກັນໄດ້;
9. ບໍ່ສາມາດຮ່ວມປະເວນີ້ຫາງເພດ;
10. ບໍ່ສາມາດດໍາລົງຊີວິດເປັນຜົວເມັນກັນຕໍ່ໄປໄດ້ ຍ້ອນສາເຫດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ບໍ່ສັດຂີ່ຕໍ່ກັນ, ທໍາລະມານຈິດໃຈກັນ.

ມາດຕາ 21 (ໄໝ່). ປະເທດການຢ່າຮ້າງ

ການຢ່າຮ້າງ ມີສອງປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໜັກໃຈ;
  2. ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍການຕັດສິນຂອງສານ.
- ບໍ່ວ່າໃນກໍລະນີໄດ້ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການຂຶ້ຮ້າງ.

ມາດຕາ 21/1 (ໃໝ່). ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໜັກໃຈ

ການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໜັກໃຈ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ຄູ່ຜົວເມີຍ ມີຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມຢ່າຮ້າງກັນ;
2. ຄູ່ຜົວເມີຍ ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບບັນຫາລູກ ເປັນຕົ້ນ ການລົງດູລູກ;
3. ຄູ່ຜົວເມີຍ ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບສິນສົມສ້າງ;
4. ຄູ່ຜົວເມີຍ ບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບໜີ້ສົນ.

ມາດຕາ 21/2(ໃໝ່). ອົງການພິຈາລະນາການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໜັກໃຈ

ຄູ່ຜົວເມີຍທີ່ມີຈຸດປະສົງຢ່າຮ້າງກັນດ້ວຍຄວາມສະໜັກໃຈຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 21/1 ເທິງນີ້ ຕ້ອງຮັດຄໍາຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງ ໂດຍຊ້ອງໜັ້ນ ພໍ່ແມ່, ເຖິງແກ່ທັງສອງຝ່າຍ ພ້ອມດ້ວຍພະຍານຢ່າງໜີ້ອຍສາມຄືນ ແລ້ວຢືນຕໍ່ນາຍບ້ານບ່ອນພວກຕົນອາໄສສູ່. ເນື້ອໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງນັ້ນແລ້ວ ນາຍບ້ານ ຕ້ອງສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ຜົວເມີຍຄືນດີກັນ, ຖ້າວ່າພວກກ່ຽວຫາກບໍ່ສົມຍອມຄືນດີກັນໃນທັນໃດ ກໍຕ້ອງໃຫ້ເວລາໄປຄືນຄົດໃນກໍານົດສາມເດືອນ.

ພາຍຫຼັງທີ່ຜົວເມີຍໄດ້ຄືນຄົດ ແລະ ບໍ່ຕິກລົງຄືນດີກັນແລ້ວ ນາຍບ້ານ ຕ້ອງຮັດບົດບັນທຶກການຢ່າຮ້າງ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ເຈົ້າໜັ້ນທີ່ຂະບຽນຄອບຄົວເມືອງ, ແກ່ດສະບານ ເພື່ອຈົດທະບຽນການຢ່າຮ້າງ ແລ້ວອອກໃບຢ່າຮ້າງໃຫ້ຄູ່ຜົວເມີຍ ຜູ້ລະສະບັບ ເພື່ອເປັນຫລັກຖານ.

ມາດຕາ 21/3(ບັບປຸງ). ການພິຈາລະນາຄະດີຢ່າຮ້າງ

ການຢ່າຮ້າງທີ່ຈະຖືກພິຈາລະນາຢູ່ສານ ມີດັ່ງນີ້:

1. ມີການຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງຂອງຜົວ ຫລື ເມີຍ ແຕ່ອີກຝ່າຍໜຶ່ງບໍ່ເຫັນດີຢ່າຮ້າງ;
2. ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບບາງບັນຫາ ເປັນຕົ້ນ ການລົງດູລູກ, ສິນສົມສ້າງ ຫຼື ໜີ້ສົນຂອງຄູ່ຜົວເມີຍ;
3. ມີສາເຫຼັດຂອງການຢ່າຮ້າງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 20 ຂອງກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວສະບັບນີ້.

ເນື້ອໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງແລ້ວ ສານປະຊາຊົນ ຕ້ອງສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ ຜົວເມີຍຄືນດີກັນ. ຖ້າວ່າ ພວກກ່ຽວຫາກບໍ່ສົມຍອມຄືນດີກັນໃນທັນໃດ ກໍຕ້ອງໃຫ້ເວລາໄປຄືນຄົດ ໃນກໍານົດສາມເດືອນ.

ພາຍຫຼັງທີ່ຜົວເມີຍ ທາກໄດ້ຄືນຄົດ ແລະ ບໍ່ຕິກລົງຄືນດີກັນແລ້ວ ສານກໍຈະຕັດສິນໃຫ້ຜົວເມີຍຢ່າຮ້າງກັນ. ໃນການຕັດສິນກ່ຽວກັບການຢ່າຮ້າງ ສານຕ້ອງວາງມາດຕະການປົກປັກຮັກສາ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນຮອດກະສູນອາຍຸ ແລະ ຂອງຜົວ ຫລື ເມີຍທີ່ບໍ່ສາມາດອອກແຮງງານ ເພື່ອດຳລົງຊື້ວິດໄດ້.

ພາຍຫລັງທີ່ສານໄດ້ຕັດສິນຢ່າຮ້າງແລ້ວ ຕ້ອງສໍາເນົາຄໍາຕັດສິນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດືອນຈາດ
ນັ້ນເປັນສອງສະບັບ ແລ້ວສິ່ງໃຫ້ເຈົ້າໜັນທີ່ຂະບຽນຄອບຄົວ ເພື່ອຈົດທະບຽນການຢ່າຮ້າງ ແລ້ວ
ມອບໃຫ້ຄູ່ຜົວເມີຍ ຜູ້ລະສະບັບ.

ມາດຕາ 22(ປັບປຸງ). ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຂໍຢ່າຮ້າງ

ຜົວ ບໍ່ມີສິດຈະຂໍຢ່າຮ້າງໄດ້ ໃນເວລາທີ່ເມີຍພວມຖືພາ ຫລື ຫລັງຈາກທີ່ລູກນັ້ນ ເກີດມາບໍ່
ທັນຮອດນີ້ປີ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ຜູ້ເປັນເມີຍ ຫາກເປັນຜູ້ຂໍຢ່າຮ້າງ.

ມາດຕາ 23. ການຮັກສາ ແລະ ລົງດູລູກ

ຖ້າວ່າຜົວເມີຍ ຫາກບໍ່ເຫັນດີນຈຳກັນ ກ່ຽວກັບການຮັກສາ ແລະ ລົງດູລູກ ພາຍຫລັງການຢ່າ
ຮ້າງແລ້ວ ສານຕ້ອງຕັດສິນມອບເຕັກໃຫ້ຢູ່ນຳພໍ່ ຫລື ນຳແມ່ ໂດຍຖືເວົາຕາມຜົນປະໂຫຍດຂອງເຕັກ
ແລະ ຕາມລະບຸບກິດຂາຍ.

ຜົວເມີຍທີ່ໄດ້ຢ່າຮ້າງກັນແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ເບິ່ງແຍງ, ລົງດູ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມລູກ. ສານກໍານົດ
ການໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການລົງດູລູກຈົນຮອດກະສຽນອາຍຸ ສືບແປດປີ ຕາມການຕິກລົງຂອງຜົວເມີຍ ຫລື
ຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ໃນກໍລະນີທີ່ຜົວເມີຍ ຫາກຕິກລົງກັນບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 24. ການຮ້ອງຂໍຕ່າລົງດູ

ພາຍຫລັງການຢ່າຮ້າງກັນແລ້ວ ເມີຍ ຫລື ຜົວ ທີ່ເຈັບເປັນເນື້ອງຈາກສາຍພົວພັນຜົວເມີຍ ໃນ
ເນື້ອກ່ອນ ແລະ ຂາດເຂົ້າ ຂຶ່ງບໍ່ສາມາດຈະລົງຕົມເອງໄດ້ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານນີ້ຈາລະນາຕັດສິນ
ໃຫ້ຜົວ ຫລື ເມີຍ ຈ່າຍຄ່າລົງດູໄດ້ ໃນກໍລະນີທີ່ຝ່າຍທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍ ຫາກມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານ
ເລດຖະກິດ ແຕ່ການຈ່າຍຄ່າລົງດູນັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ເກີນສອງປີ.

ມາດຕາ 25. ການເອົາກັນຄືນເປັນຜົວເມີຍ

ຜົວເມີຍທີ່ໄດ້ຢ່າຮ້າງກັນແລ້ວ ຈະເອົາກັນຄືນອີກ ກໍຕ້ອງຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງຄືນໃໝ່.

ພາກທີ IV

ຂັບສິນບັດຂອງຄູ່ຜົວເມີຍ

ມາດຕາ 26 (ປັບປຸງ). ຂັບເດີມ ແລະ ສິນສົມສ້າງ

ຂັບເດີມ ແມ່ນ ຂັບສິນບັດ ທີ່ຜົວ ຫລື ເມີຍ ໄດ້ມາກ່ອນການແຕ່ງດອງ ຫລື ແມ່ນ ຂັບສິນ
ບັດທີ່ໄດ້ມາຈາກການສືບທອດມູນມໍຣະດົກ ຫລື ຈາກການມອບ ຫລື ການຍົກຂັບໃຫ້ຜົວ ຫລື ເມີຍ

ສະເພາະພາຍຫລັງການແຕ່ງດອງ ແລະ ແມ່ນ ຂັບສິນບັດຂອງຜົວ ຫລື ເມີຍທີ່ຢູ່ຄົງຢູ່ ຫລື ປຸງສະພາບໄປເປັນຂັບສິ່ງຂອງໃຫມ່ແລ້ວ.

ນອກຈາກນີ້ ດອກເບີຍ, ລາຍໄດ້ ແລະ ພາກຜົນ ທີ່ເກີດຈາກ ຂັບເດີມຂອງຜົວ ຫລື ເມີຍ ໃຫ້ຖືເປັນຂັບເດີມຂອງຜົນນີ້ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ ຜົວ ຫລື ເມີຍ ຫາກໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການແຍລິດ ຫລື ການສ້າງ ສາຮ່ວມກັນນີ້ ລາຍໄດ້ ແລະ ພາກຜົນ ໃຫ້ຖືເປັນສິນສົມສ້າງ.

ສິນສົມສ້າງ ແມ່ນ ຂັບສິນບັດທີ່ຄູ່ຜົວເມີຍນີ້ ສ້າງສາ ແລະ ຫາມາໄດ້ໃນເວລາເປັນຜົວ ເມີຍນຳກັນ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ ຂັບສິ່ງຂອງທີ່ເປັນເຄື່ອງໃຊ້ສ່ວນຕົວ ຂຶ້ງບໍ່ມີມູນຄ່າສູງ.

ລາຍໄດ້ທັງໝົດທີ່ຜົວ ຫລື ເມີຍໄດ້ຮັບໃນເວລາຢູ່ຮ່ວມກັນ ຫລື ແກ້ກັນຢູ່ນີ້ ໃຫ້ຖືເປັນສິນສົມສ້າງ. ສຳລັບ ມີສິນທີ່ກູ້ຍືມບາພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ແຍກກັນຢູ່ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຄອບຄົວ ຫລື ໂດຍມີການຕົກລົງເຫັນດີນໍາກັນນີ້ ຜົວເມີຍຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນ, ຖ້າຫາກກູ້ຍືມມາ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ຫລື ໂດຍບໍ່ມີການຕົກລົງເຫັນດີນໍາກັນ ໃຫ້ແຕ່ລະຄົມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ໜີສິນນີ້ເອົາເອງ.

ນອກຈາກນີ້ ການນຳເອົາສິນສົມສ້າງ ຫລື ຂັບເດີມຂອງຝ່າຍໄດ້ຝ່າຍໜີ້ທີ່ມີມູນຄ່າເກັນກວ່າສອງສ່ວນສາມຂອງມູນຄ່າຂັບເດີມນີ້ ໃຫ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນການສ້ອມແປງຂັບເດີມຂອງອີກຝ່າຍໜີ້ ກໍໃຫ້ຖືເປັນສິນສົມສ້າງ

ມາດຕາ 26/1(ໃໝ່). ຄ່າປົວແປງຈິດໃຈ

ຄ່າປົວແປງຈິດໃຈ ແມ່ນ ຈຳນວນເງິນທີ່ຄອບຄົວຂອງຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍໄດ້ຮັບ ເພື່ອເປັນການທິດແຍນຄ່າເສັຍຫາຍທີ່ເນື້ອງຈາກການເສັຍຊີວິດຂອງຜູ້ງ່າງວ.

ຄ່າປົວແປງຈິດໃຈ ແລະ ເງິນອຸດໝູນການເສັຍຊີວິດ ໃຫ້ນຳມາແບ່ງເປັນສາມພູດສະເໝີກັນ ແລ້ວມອບໃຫ້ຜູ້ເປັນ ພໍ່ແມ່, ຜົວ ຫລື ເມີຍ ແລະ ລູກ ຂອງຜູ້ເສັຍຊີວິດຜູ້ລະພູດ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເສັຍຊີວິດຫາກບໍ່ມີລູກ ໃຫ້ແບ່ງເປັນສອງພູດສະເໝີກັນ ແລ້ວມອບໃຫ້ຜູ້ເປັນ ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜົວ ຫລື ເມີຍຂອງຜູ້ເສັຍຊີວິດ ຜູ້ລະພູດ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເສັຍຊີວິດ ຫາກບໍ່ມີໝໍ່ແມ່ ກໍໃຫ້ແບ່ງເປັນສອງພູດສະເໝີກັນ ແລ້ວມອບໃຫ້ຜົວ ຫລື ເມີຍ ແລະ ລູກຂອງຜູ້ເສັຍຊີວິດ ຜູ້ລະພູດ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເສັຍຊີວິດ ຫາກບໍ່ມີໝໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ ກໍໃຫ້ມອບແກ່ຜູ້ເປັນຜົວ ຫລື ເມີຍ ທີ່ຢູ່ມີຂີວິດຢູ່ຢູ່ຜູ້ງ່າງ. ໃນກໍລະນີອື່ນ ການແບ່ງປັນຄ່າປົວແປງຈິດໃຈ ແລະ ເງິນອຸດໝູນການເສັຍຊີວິດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ວ່າລ້ວຍ ການສືບອດມູນມໍຣະດີກ. ກ່ອນຈະນຳເອົາຄ່າປົວແປງຈິດໃຈ ແລະ ເງິນອຸດໝູນການເສັຍຊີວິດ ມາແບ່ງປັນໃຫ້ກັນນີ້ ຕ້ອງຫຼັກຄ່າມັງນຄາບສິ່ງສະການ, ເຮັດບຸນກິນຫານ, ໄຊ້ແຍນໜີ້ສົມ ແລະ ພັນຫະຮື່ນ ຂອງຜູ້ເສັຍຊີວິດ ເສັຍກ່ອນ.

ມາດຕາ 27 (បັບປຸງ). ການນຳໃຊ້ສິນສົມສ້າງ

ຜົວເມຍ ມີສິດເທົ່າຫຼຸມກັນ ກ່ຽວກັບສິນສົມສ້າງ ໂດຍບໍ່ຂຶ້ນກັບວ່າຈະແມ່ນຜົວ ຫລື ເມຍ ເປັນຜູ້ທາຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນມາໄດ້. ຜົວເມຍ ມີສິດນຳໃຊ້ສິນສົມສ້າງ ຢ່າງສົມເຫດສິນຜົນ ຕາມຄວາມ ຮົງກຮອງຕ້ອງການຂອງຄອບຄົວ. ສໍາລັບ ສິດໄດ້ຮັບໝາກຜົນ ແລະ ຂຶ້ชาດກ່ຽວກັບສິນສົມສ້າງ ຂຶ້ມື້ນຄ່າສູງນັ້ນ ຕ້ອງມີຄວາມເປັນເອກະພາບນຳກັນເສັຍກ່ອນ ເຊັ່ນ: ການຊື້ຂາຍສິດນຳໃຊ້ທີ່ດີນ ຫຼື ເຮືອນ, ການນຳເອົາສິນສົມສ້າງໄປຄັ້ງປະກັນ.

ມາດຕາ 28 (បັບປຸງ). ການແບ່ງປັນຊັບສິນບັດຂອງຄູ່ຜົວເມຍ

ການແບ່ງປັນຊັບສິນບັດຂອງຄູ່ຜົວເມຍ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຊັບເດີມຂອງຝ່າຍໄດ້ ກໍໃຫ້ເປັນກຳມະສິດຂອງຝ່າຍນັ້ນ;
2. ສິນສົມສ້າງຂອງຄູ່ຜົວເມຍ ໃຫ້ແບ່ງປັນກັນຄົນລະເຄິ່ງ ເວັນເສີຍແຕ່ ຜົວ ຫລື ເມຍ ຫາກເປັນຜູ້ກະທຳຜິດໃນສະຖານທຳມິດສະຈານ, ສັ້ໄງງ ຫລື ຍັກຍອກສິນສົມສ້າງ ໂດຍມີຄໍາຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ, ຝ່າຍທີ່ຜິດນັ້ນ ກໍຈະໄດ້ຮັບພຽງແຕ່ໜຶ່ງ ສ່ວນສາມ ຂອງສິນສົມສ້າງເທົ່ານັ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ລູກຢັ້ງບໍ່ທັນຮອດກະສົງອາຍຸ ຫາກໄດ້ຢູ່ນຳຜູ້ໃດ ຜູ້ນັ້ນ ກໍຈະໄດ້ຮັບສ່ວນ ແບ່ງໜຶ່ງສ່ວນສາມ ຂອງສິນສົມສ້າງນັ້ນ ເພື່ອເປັນການລົງດູລູກ, ສ່ວນທີ່ເຫັນໄວ້ນັ້ນ ໃຫ້ຜົວເມຍແບ່ງ ປັນກັນຄົນລະເຄິ່ງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ສິນສົມສ້າງ ຫາກບໍ່ພຽງຟ້າກັບການລົງດູລູກ ກໍໃຫ້ສືບຕໍ່ປະຕິບັດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳ ມີດໄວ້ໃນມາດຕາ 35 ຂອງກິດໝາຍສະບັບນີ້ ຈິນກວ່າເດັກຈະຮອດກະສົງອາຍຸ ສືບແປດປີ.

ສິນສົມສ້າງ ຈະໄດ້ແບ່ງປັນກັນພາຍຫລັງທີ່ຜົວເມຍນັ້ນໄດ້ຢ່າຮ້າງກັນ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜົວ ເມຍ ຫາກໄດ້ແຍກກັນຢູ່ ຫລື ຜົວ ເມຍ ຫາກໄດ້ລັກເອົາສິນສົມສ້າງ ໄປນຳໃຊ້ໃນຫາງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫລື ບໍ່ມີຄວາມບໍລິສຸດໃຈ ຕໍ່ສິນສົມສ້າງນັ້ນ ສິນສົມສ້າງ ອາດຈະຖືກແບ່ງປັນ ຕາມການສະເໜີຂອງ ຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ກໍໄດ້.

ພາກຫີ V ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ

ໝວດຫີ 1

ການຮັບຮູ້ເດັກເປັນລູກ

ມາດຕາ 29. ການໄດ້ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ

ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ ເກີດຂຶ້ນບົນພື້ນຖານການກຳເນົດຂອງເດັກ ທີ່ກົດ ພາຍໄດ້ກຳມີດໄວ້.

ເດັກ ອາດຈະເກີດມາຈາກ ພໍແມ່ ຫົ່ວໄຕ່ງດອງນຳກັນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຫລື ເກີດຈາກ ພໍແມ່ ຫົ່ວໄຕ່ງດອງນຳກັນ ແຕ່ຜູ້ເປັນພໍ່ ໄດ້ສະໜັກໃຈຮັບຮູ້ດ້ວຍຕົນເອງວ່າ ເປັນພໍ່ຂອງເດັກນັ້ນແທ້ ຫລື ຜູ້ເປັນພໍ່ໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 30. ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່

ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ຈະເຮັດຂຶ້ນໄດ້ໃນກໍາລະນີ ຫີ້ລູກທາງເກີດຈາກພໍ່ແມ່ຫົ່ວໄຕ່ງດອງນຳກັນ.

ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ດ້ວຍຄວາມສະໜັກໃຈ ຕ້ອງໃຫ້ພໍ່ແມ່ຂອງເດັກ ຍື່ນຄຳຮ້ອງຮ່ວມກັນ ຫຼຸງໃນຄຳຮ້ອງນັ້ນ ພໍ່ຂອງເດັກໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າຕົນເປັນພໍ່ແທ້ ແລະ ແມ່ ກໍເຫັນດີນໍາຄຳຮ້ອງນັ້ນ. ຖ້າວ່າແມ່ ທາງເສີຍຊີວິດແລ້ວ ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ນັ້ນ ຈະເຮັດຄຳຮ້ອງແຕ່ຝ່າຍດູວ ກໍໄດ້.

ໃນກໍາລະນີ ຫົ່ວໄຕກທາກຮອດກະສົງອາຍຸແລ້ວ ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ຈະເຮັດຂຶ້ນໄດ້ ກໍຕໍ່ເນື້ອທາກມີຄວາມເຫັນດີຂອງເດັກເທົ່ານັ້ນ. ການທີ່ພໍ່ຂອງເດັກ ໄດ້ແຕ່ງດອງກັບຜູ້ຍິ່ງອື່ນແລ້ວນັ້ນ ກໍບໍ່ໃຫ້ເປັນອຸປະສົກຕໍ່ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ແຕ່ຢ່າງໄດ້.

ເນື້ອຜູ້ເປັນພໍ່ທາກປະຕິເສດວ່າ ຕົນບໍ່ໄດ້ເປັນພໍ່ຂອງເດັກແລ້ວ ຜູ້ເປັນແມ່, ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ກໍມີສິດເຮັດຄຳຮ້ອງເຊັ່ນດູວກັນ ເພື່ອໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດສິນໃຫ້ຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່.

ສານ ຈະຕັດສິນໃຫ້ມີການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ໄດ້ ກໍຕໍ່ເນື້ອທາກມີກໍາລະນີ ດັ່ງນີ້:

ການຢູ່ຮ່ວມກັນ ແລະ ການສ້າງເສດຖະກິດລວມ ລະຫວ່າງ ແມ່ຂອງເດັກ ກັບຜູ້ຈະຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່ ກ່ອນເດັກເກີດ;

ການເອົາໃຈໃສ່ເບິ່ງແຍງລົງລູກ ຫລື ການສຶກສາອົບຮືມລູກຮ່ວມກັນ;

ການມີຫລັກຖານຢັ້ງຍືນວ່າ ຜູ້ກ່ຽວເປັນພໍ່ ເຊັ່ນ: ຂລັກຖານທາງຕ້າມວິທະຍາສາດການແພດ.

ມາດຕາ 31(ບັບບຸງ). ຂໍ້, ນາມສະກຸນ ແລະ ສັນຊາດຂອງເດັກ

ພໍ່ແມ່ ເປັນຜູ້ມີສິດເລືອກຂໍ້ຂອງເດັກໃຫ້ຕາມໃຈມັກ ແລະ ຕາມການເຫັນດີນໍາກັນ. ຜູ້ເປັນລູກມີສິດປົງນີ້ຂອງຕົນ ຕາມລະບຽບການທີ່ໄດ້ກໍາມີດໄວ້ ຖ້າວ່າຕົນທາກຮອດອາຍຸ ສືບແປດປີແລ້ວ.

ນາມສະກຸນຂອງເດັກ ໃຫ້ໃສ່ຕາມນາມສະກຸນຂອງພໍ່ແມ່ ຖ້າວ່າ ພໍ່ແມ່ ທາກຖືນາມສະກຸນດູວກັນ.

ຖ້າວ່າ ພໍ່ແມ່ທາກຖືນາມສະກຸນຕ່າງກັນ ເດັກອາດໃສ່ນາມສະກຸນຂອງພໍ່ ຫລື ຂອງແມ່ ກໍໄດ້ຕາມການເຫັນດີຂອງພໍ່ແມ່, ຖ້າທາກຕິກລົງກັນບໍ່ໄດ້ແລ້ວ ເດັກຈະໃສ່ນາມສະກຸນ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ເນື້ອມີການຢ່າຮ້າງ ຫລື ຮັບຮູ້ວ່າການແຕ່ງດອງເປັນໄມ້ຄະແລ້ວ ນາມສະກຸນຂອງລູກ ຈະບໍ່ມີການປົງນແບງ. ຖ້າວ່າພໍ່ ຫລື ແມ່ ຫີ້ລູກຢູ່ນໍ້າ ທາກຕ້ອງການໃຫ້ລູກໃສ່ນາມສະກຸນຂອງຕົນ ພາຍ

ຫລັງການຢ່າຮ້າງ ຫລື ການຮັບຮູກາມແຕ່ງດອງເປັນໄມຄະແລວ ກໍມີສິດໃຫ້ລູກຂໍ້ຍັງບໍ່ທັນຮອດກະສຽນອາຍຸນັ້ນ ປຸ່ນນາມສະກຸນນຳຕົນໄດ້.

ສັນຊາດຂອງເຕັກ ໃຫ້ກໍານົດຕາມສັນຊາດຂອງພໍ່ແມ່ ຖ້າວ່າ ພໍ່ແມ່ ຫາກມີສັນຊາດດູວກັນ.

ເນື້ອພໍ່ແມ່ຫາກມີສັນຊາດຕ່າງກັນ ເຕັກອາດຈະເອົາສັນຊາດຂອງພໍ່ ຫລື ແມ່ ກໍໄດ້ ໂດຍປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັນຊາດລາວ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຕ້ອງການປ່ຽນຊື້ ຫລື ນາມສະກຸນນັ້ນ ໃຫ້ໄປສະເໜີປ່ຽນຊື້ຫ້ອງການທະບຽນ ຄອບຄົວເມືອງ, ແທດສະບານ ບ່ອນຕົນອາໄສຢູ່.

ມາດຕາ 32 (ປັບປຸງ). ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ໃນການສຶກສາອົບຮົມລູກ

ພໍ່ແມ່ ຕ້ອງສຶກສາອົບຮົມລູກຂອງຕົນ ໃຫ້ມີແນວຄົດຮັກຊາດ, ຮັກຄວາມກັງວໜ້າ, ເປັນຄົນດີ, ມີຄວາມກະຕັນຢູ່, ມີແບບແຜນການດຳລົງຊີວິດທີ່ຜ່ອງໄສ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ລູກໄດ້ຮັບການສຶກສາຮ່າໜັງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ເປັນປະໂຫຍດແກ່ສັງຄົມ.

ຖ້າວ່າ ພໍ່ແມ່ຫາກບໍ່ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ໃນການສຶກສາອົບຮົມລູກ, ໃຊ້ສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ເກີນຂອບເຂດ, ໃຊ້ການກະທຳຕໍ່ລູກຢ່າງໄຫດຮ້າຍ, ເຮັດສິ່ງໜຍາບຊັ້າ ແລະ ບໍ່ຈິບງາມຕໍ່ລູກ ຫລື ລູກ ຫາກໄດ້ເວລະຄຸນເຊັ່ນ: ທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ, ບັງລັບນາບຊູ້ ພໍ່, ແມ່ແລວ ຜູ້ກ່ຽວ ກໍຈະຖືກສານປິດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ ຫລື ການເປັນລູກ ຕາມທີ່ເຕັກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 59 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການດຳເນີນຄະດີແຍ່ງ.

ສຳລັບ ການປິດສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ນັ້ນ ພໍ່ແມ່ຢັ້ງຕ້ອງສືບຕໍ່ປະຕິບັດພັນທະ ໃນການເບິ່ງແຍງລົງຈູ້ລູກຢູ່.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ພໍ່ແມ່ ຫລື ລູກ ຂຶ້ງໄດ້ຖືກປິດສິດແລ້ວນັ້ນ ຫາກໄດ້ສ້າງຕົນດີຂຶ້ນ ສານກໍາອາດຈະຄືນສິດໃນການເປັນພໍ່ແມ່ ຫລື ລູກ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ມາດຕາ 33 (ປັບປຸງ). ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ໃນການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລູກ

ພໍ່ແມ່ ມີສິດ ແລະ ພັນທະເຫົ່າທຸກມັນກັນ ໃນການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລູກ, ພໍ່ແມ່ ເປັນຜູ້ຕາງໜັກຢ່າງຖືກກົດໝາຍຂອງລູກ ຫໍ່ຍັງບໍ່ທັນຮອດກະສຽນອາຍຸ ສືບແປດປີ, ມີພັນທະປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລູກ ຢູ່ໃນສານ, ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ສະຖານທີ່ຂຶ້ນ.

ຖ້າວ່າ ເຕັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນຮອດກະສຽນອາຍຸ ສືບແປດປີ ຫາກເຮັດສັນຍາ ໂດຍບໍ່ມີການເຫັນດີຂອງພໍ່ແມ່ແລວ ພໍ່ແມ່ ມີສິດຮ້ອງຂໍ່ຕໍ່ສານ ເນື້ອໃຈລົບລົງສັນຍາທີ່ເປັນໄມຄະ. ນອກຈາກນີ້ ພໍ່ແມ່ຢັ້ງເປັນຜູ້ຕາງໜັກຂອງລູກຕົນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາຄະດີ ຂຶ້ງລູກຂອງຕົນເປັນຈຳເລີຍ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບຜິດຊອບທາງແຍ່ງແຫນນລູກຂອງຕົນເຖິງວ່າຈະມີການຢ່າຮ້າງກັນແລວ ກໍຕາມ.

ມາດຕາ 34. ຂັບສົມບັດຂອງໜໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ

ເມື່ອໜໍ່ແມ່ຫາກຍັງມີຊີວິດຢູ່ນັ້ນ ລູກຈະບໍ່ມີກຳມະສິດກ່ຽວກັບຂັບສົມບັດຂອງໜໍ່ແມ່ ແລະ ໜໍ່ແມ່ກໍບໍ່ມີກຳມະສິດກ່ຽວກັບຂັບສົມບັດຂອງລູກ. ຖ້າວ່າຂັບສົມບັດຫາກເປັນຂອງເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນຮອດກະສົງອາຍຸ ສືບແປດປີ ເວລານັ້ນ ພໍ່ແມ່ເປັນຜູ້ມີສິດຄຸມຄອງຂັບສົມບັດດ້າງກ່າວ ຕາມລະບຽບການທີ່ກຳນົດໄວ້ສະເພາະ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີກຳມະສິດລວມລະຫວ່າງ ພໍ່ແມ່ກັບລູກ ສາຍພິວພັນໃນກຳມະສິດນັ້ນ ຈະໄດ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 25 ຂອງກິດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ກຳມະສິດ.

ມາດຕາ 35 (ປັບປຸງ). ພັນທະຂອງໜໍ່ແມ່ໃນການເບິ່ງແຍງລົງດູລູກ

ໜໍ່ແມ່ ມີພັນທະເບິ່ງແຍງລົງດູລູກຂອງຕົນ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນຮອດກະສົງອາຍຸ ແລະ ລູກທີ່ຮອດກະສົງອາຍຸ ສືບແປດປີແລ້ວ ແຕ່ຫາກຂາດຄວາມສາມາດອອກແຮງງານ ເຊັ່ນ: ພິການ ຫລື ບ້າເສີຍຈິດ.

ພັນທະລົງດູລູກນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕໍ່ໄປ ເຖິງວ່າໜໍ່ແມ່ຈະຍັງຢູ່ຮ່ວມກັນ ຫລື ຢ່າຮ້າງກັນແລວກຳຕາມ, ຄ່າເບິ່ງແຍງລົງດູລູກ ອາດຈະຮັງຂໍເອົາໄດ້ທຸກເວລາ ເມື່ອເດັກນັ້ນຍັງບໍ່ທັນຮອດອາຍຸ ສືບແປດປີ ໂດຍບໍ່ມີອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງແຕ່ຢ່າງໂດຍ. ຄ່າເບິ່ງແຍງລົງດູລູກຕໍ່ໜຶ່ງຄືນນັ້ນ ໃຫ້ ອີງໄລ່ຄ່າຄອງຂົບໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍເອົາເຖິງໜຶ່ງຂອງເງິນເດືອນ ຕໍ່ສຸດຂອງພະນັກງານລັດ ເປັນພື້ນຖານຄືດໄລ່.

ໜໍ່ ແລະ ແມ່ ມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຫລຸດຜ່ອນຄ່າເບິ່ງແຍງລົງດູລູກ ໃນກໍລະນີທີ່ຕົນຫາກຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ມາດຕາ 36. ພັນທະຂອງລູກໃນການລົງດູ, ການເບິ່ງແຍງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອໜໍ່ແມ່

ລູກ ມີພັນທະເບິ່ງແຍງລົງດູ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ພໍ່ແມ່ທີ່ເຖິງແກ່, ເຈັບເປັນ, ຂາດຄວາມສາມາດອອກແຮງງານ ແລະ ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ. ຈຳນວນເງິນຄ່າລົງດູພໍ່ແມ່ນັ້ນ ໃຫ້ພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ ຕົກລົງກັນເອງ. ຖ້າຫາກຕົກລົງກັນບໍ່ໄດ້ແລ້ວ ຈຶ່ງໃຫ້ສານເປັນຜູ້ກຳນົດ ໂດຍອີງໄສ່ຄວາມສາມາດຫາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງລູກ ແລະ ຈ່າຍເປັນແຕ່ລະເດືອນ.

ລູກ ອາດຈະພື້ນຈາກພັນທະໃນການລົງດູພໍ່ແມ່ຂອງຕົນ ຖ້າວ່າໜໍ່ແມ່ນັ້ນ ຫາກມີການກະທຳທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມຫຼືໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 32 ຂອງກິດໝາຍສະບັນນີ້.

ໝວດທີ 2

ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລົງ

ມາດຕາ 37 (ປັບປຸງ). ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລົງ

ການເອົາລູກຂອງຜູ້ອໍ່ມາເປັນລູກລົງນັ້ນ ພໍ່ລົງ ແມ່ລົງ ແລະ ຍາດພື້ນອາຂອງໜໍ່ລົງແມ່

ລົງຈະໃຫ້ຖືວ່າເດັກຜູ້ນີ້ເປັນຄົກົນກັບລູກຄົງ, ອ້າຍເຂື້ອຍນ້ອງຄົງ ແລະ ຫລານຄົງຂອງຕົນ, ສ່ວນເດັກຜູ້ນີ້ກໍ ຈະມີດສິດ ແລະ ພັນທະຈາກຝ່າຍ ແລະ ຍາດພື້ນນ້ອງຄົງຂອງຕົນ.

ການເປັນລູກລົງນີ້ຕ້ອງໃຫ້ມີເອກະສານຢັ້ງຢືນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ ໃນກິດໝາຍ ສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 38 (ບັບປຸງ). ເງື່ອນໄຂຂອງການເອົາເດັກມາເປັນລູກລົງ

ລູກລົງ ຕ້ອງແມ່ນເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນຮອດກະສຽນອາຍຸສືບແປດປີ. ພໍລົງແມ່ລົງ ຕ້ອງແມ່ນບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸແຕ່ ສືບແປດປີ ຂຶ້ນໄປ. ລູກລົງ ແລະ ພໍລົງ ຫລື ແມ່ລົງ ຕ້ອງໃຫ້ມີອາຍຸ ຫ່າງກັນຢ່າງໜ້ອຍ ສືບແປດປີ ແລະ ບໍ່ຖືກປົດສິດ ໃນການເປັນໝ່າຍ ຫຼັງມີເງື່ອນໄຂຫາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ເໝາະສີມ.

ໃນການເອົາເດັກມາເປັນລູກລົງນີ້ ຕ້ອງໃຫ້ມີການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງຜົວເມີຍ ແລະ ພໍ່ແມ່ຂອງເດັກນີ້ເສັຍກອນ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ ພໍ່ ຫລື ແມ່ ຂອງເດັກຫາກໄດ້ຖືກປົດສິດໃນການເປັນໝ່າຍ ຫລື ຮັບຮູ້ວ່າ ເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສາມາດຫາງດ້ານການປະເມີນ ຫລື ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ.

ຖ້າວ່າ ເດັກນີ້ຫາກຮອດອາຍຸ ສືບປີ ແລ້ວ ຕ້ອງໃຫ້ມີການເຫັນດີຂອງເດັກ ຕື່ມອີກ.

ມາດຕາ 39. ວິທີການເອົາເດັກມາເປັນລູກລົງ

ບຸກຄົນທີ່ຈະເປັນພໍລົງແມ່ລົງ ຕ້ອງຢືນຄໍາຮອງຕໍ່ນາຍບ້ານບ່ອນເດັກອາໄສຢູ່ ເພື່ອພິຈາລະນາ ພາຍໃນກໍານົດບໍ່ໃຫ້ເກີນໜຶ່ງເດືອນ, ຖ້າເຫັນຄວນ ຈຶ່ງອອກຄໍາຕິກລົງ ກ່ຽວກັບການເປັນລູກລົງ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຫະບູນຄອບຄົວ ເພື່ອຈົດທະບຽນ ພາຍໃນກໍານົດ ສາມວັນ ແລ້ວມອບໃຫ້ພໍລົງ ແມ່ລົງໄວ້ເປັນຫຼັກຖານ.

ມາດຕາ 40. ການຮັກສາຄວາມລັບ ກ່ຽວກັບການເປັນລູກລົງ

ບຸກຄົນຜູ້ໃດ ທີ່ໄດ້ເປີດເຜີຍຄວາມລັບ ກ່ຽວກັບການເປັນລູກລົງ ໂດຍບໍ່ມີການເຫັນດີຂອງພໍລົງແມ່ລົງ ຫລື ໃນກໍລະນີທີ່ພໍລົງແມ່ລົງ ຫາກໄດ້ເສັຍຊີວິດ ຖ້າບໍ່ມີການເຫັນດີຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ຫະບູນຄອບຄົວແລ້ວ ບຸກຄົນຜູ້ນີ້ ກໍຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຫາງອາຍາຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນວັກທີ 1 ຂອງມາດຕາ 104 ຂອງກິດໝາຍອາຍາ.

ມາດຕາ 41. ຜົນຂອງການເປັນລູກລົງ

ສາຍພິວພັນ ລະຫວ່າງ ພໍ່ລົງແມ່ລົງ ກັບ ລູກລົງ ໄດ້ເກີດຂຶ້ນມັບແຕ່ວັນຈີດທະບຽນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ລູກລົງ ຕ້ອງໃສ່ມານສະກຸນນຳພໍລົງແມ່ລົງ ຖ້າວ່າພໍລົງແມ່ລົງ ຫາກຢືນຄໍາຮອງຂໍໃຫ້ປູນນາມສະກຸນ.

ສຳລັບ ເດັກທີ່ໄສ້ຂຶ້ນກ່ອນແລ້ວ ຖ້າວ່າພໍ່ລັງແມ່ລັງ ຫາກເຫັນວ່າບໍ່ເໝາະສົມ ກ້ອາດຈະປຸງຊື້ໃໝ່ໃຫ້ເດັກ ກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ເດັກນີ້ຫາກມີອາຍຸຮອດ ສີບປີແລ້ວ ຈະປຸງຊື້ໃໝ່ໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກເດັກນີ້ ເສຍກ່ອນ.

ມາດຕາ 42. ການສັນສົດການເປັນລູກລ້ຽງ

ການເປັນລູກລ້ຽງ ຈະສົ່ນສຸດລົງຕາມຄໍາຕັດສິນຂອງສານ ເມື່ອມີການຮັບຮູ້ວ່າການເອົາເດັກ
ມາເປັນລູກລ້ຽງນີ້ ເປັນໂມຄະ ຫລື ມີການລົບລັງການເປັນລູກລ້ຽງ.

ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລັງ ຈະເປັນໂມຄະ ຫຼາຍ້າກໄດ້ເຮັດຂຶ້ນ ດ້ວຍການໃຊ້ເອກະສານ
ປອມ ຫລື ໂດຍບຸກຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດເປັນພໍລັງແມ່ລົງໄດ້.

ການເປັນລູກລົງທີ່ບໍ່ຕອບສະໜອງຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ຫລື ພໍລົງແມ່ລົງນີ້ໄດ້ ຫລື ເຮັດຂຶ້ນດ້ວຍການລະເມີດເຖິ່ອນໄຂຂອງການເອົາເດັກມາເປັນລູກລົງ ຂໍ້າໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 38 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກໍຈະຖືກລົບລັ້າ.

ພໍ່ຄົງແມ່ຄົງ, ພໍ່ລັງແມ່ລັງ ທລີ ບຸກຄົນອື່ນທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດກ່ຽວຂ້ອງ ກໍມີສິດຮອງຂໍລົບລັກ
ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລົງໄດ້.

ឧបនទី ៣

ການແຕ່ງຕົ້ນຜົນປົກຄອງ ເຕັກ

ໜີ ຜົບມືຄວາມສາມາດຫາ້ວັນການປະເມີນ

ມາດຕາ 43. ພັນຍາທີ່ຂອງຜູ້ປິກຄອງ ເຊັ່ນ ຫລື ຜົບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະເມີດ

ມາດຕາ 44. ວິທີການແຕ່ງຕັ້ງຜົນປົກຄອງ ເດັກ ຫລື ຜົບໍ່ມີຄວາມສາມາດຫາງດ້ານການປະເມີນ

ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ຮັບແຈ້ງການ ກ່ຽວກັບບຸກຄົນທີ່ຂາດການເບິ່ງແຍ່ງແລ້ວ ນາຍບັນ ຕ້ອງແຕ່ງ ຕັ້ງຜູ້ປິກຄອງ ເຕັກ ຫລື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພິດ ຢ່າງຊ້າພາຍໃນໜຶ່ງເດືອນ ໂດຍ ໄກສະແດງການເອົາຈາກຍາດພື້ນອ້ອງທີ່ໄກ້ຊືດ. ຖ້າວ່າ ຍາດໄກ້ຊືດ ຫລື ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທາກບໍ່ຮັບເປັນຜູ້ປິກ

ຄອງແລ້ວ ຈຶ່ງໃຫ້ເລືອກເອົາບຸກຄົນອື່ນ ເປັນຜູ້ປິກຄອງ ເຕັກ ຫລື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດຫາງດ້ານການປະພິດ.

ນາຍບ້ານ ທີ່ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປິກຄອງດັ່ງກ່າວ ມີຫນັ້ນທີ່ປະຕິບັດການກວດກາການເລື່ອນໄຫວ ຂອງຜູ້ປິກຄອງນີ້ນ ຢ່າງເປັນປະຈຳ.

ຫ້າມແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ທີ່ຢູ່ບໍ່ທັນຮອດກະສຽນອາຍຸ ສີບແປດປີ, ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດຫາງດ້ານການປະພິດ, ຜູ້ທີ່ຮັກປິດສິດ ໃນການເປັນໜີ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີການປະພິດບໍ່ເໝາະສິມ ມາເປັນຜູ້ປິກຄອງ.

ມາດຕາ 45. ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ປິກຄອງ ເຕັກ ຫລື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດຫາງດ້ານການປະພິດ

ຜູ້ປິກຄອງ ເຕັກ ຫລື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດຫາງດ້ານການປະພິດ ມີສິດເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ໃນການຮັດສັນຍາ ແລະ ໃນການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆ.

ຜູ້ປິກຄອງ ເຕັກ ຫລື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດຫາງດ້ານການປະພິດ ມີພັນທະລັງດຸ, ສຶກສາອີບຮືມ, ເອົາໃຈໄສ່ຕໍ່ສຸກຂະພາບ, ການຮ່າຮຽນ ແລະ ວິກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 46. ການສົ່ນສຸດ ການເປັນຜູ້ປິກຄອງ ເຕັກ ຫລື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດຫາງດ້ານການປະພິດ

ການເປັນຜູ້ປິກຄອງ ເຕັກ ຫລື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດຫາງດ້ານການປະພິດ ຈະສົ່ນສຸດລົງ ເມື່ອບຸກຄົນນີ້ນ ທາກຮອດກະສຽນອາຍຸ ສີບແປດປີ ຫລື ເປັນຜູ້ມີຄວາມສາມາດຫາງດ້ານການປະພິດແລ້ວ. ນອກຈາກນີ້ ຖ້າວ່າຜູ້ປິກຄອງນີ້ນ ທາກບໍ່ມີຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນໄດ້ ຫລື ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນບໍ່ໄດ້ຢ່າງເໝາະສິມແລ້ວ ອາດຈະລົບລ້າງ ຫລື ບ່ານຜູ້ປິກຄອງນີ້ນ ກໍໄດ້.

ພາກທີ VI

ການນຳໃຊ້ກົດໜ້າຍວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວລາວ ຕໍ່ຄົນຕ່າງປະເທດ,

ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ຕໍ່ພົນລະເມືອງລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດ

ໝວດທີ 1

ການແຕ່ງດອງ ແລະ ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວ

ກັບຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ລະຫວ່າງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ,

ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ດ້ວຍກັນ ຢູ່ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ມາດຕາ 47. ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວ ວັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ລະຫວ່າງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ຢູ່ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ມີສິດ ແລະ ພັນທະຄົກກັນກັບພົນລະເມືອງລາວ

ក្បែរកាបសាយមិវមិនແព្តោទេ និង ទូបគើ.

ການແຕ່ງດອງ ລະຫວ່າງພົນລະເມືອງລາວກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ລະຫວ່າງຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວລາວສະບັບນີ້ ເຖິງວ່າ ກົດໝາຍຂອງປະເທດທີ່ຜູ້ຂໍແຕ່ງດອງນີ້ ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ແຕ່ງດອງກັບຜູ້ທີ່ຢູ່ບໍ່ທັນຮອດກະສົງອາມ ຮູ່ ຫຼື ໃຫ້ມີເມັຍຫຼາຍຄົນ ກຳຕາມ.

ການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງຄືນຕ່າງປະເທດ, ຄືນຕ່າງດັ່ງລົງ, ຄືນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍ
ກັນຢູ່ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອາດຈະຮັດຂຶ້ນຢູ່ສະຖານທຸດ ຫຼື ກົງສຸນຂອງ
ປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກຳໄດ້.

ການຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງຄືນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ໄກສະເປົ້າບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວລາວ ສະບັບນີ້. ສ້າງລັບພິນລະເມືອງລາວ ຫຼືແຕ່ງດອງກັບຄືນຕ່າງປະເທດ, ຄືນຕ່າງດ້າວ, ຄືນບໍ່ມີສັນຊາດນີ້ ຕ້ອງໄປຈົດທະບຽນຢູ່ນຳເຈົ້ານ້າທີ່ທະບຽນຄອບຄົວລາວ.

ລະບົງການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພື້ນລະເມືອງລາວກັບຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແມ່ນໃຫ້ລັດຖະບານເປັນຜົກກຳນິດ.

ມາດຕາ 48. ການຢ່າຮັງລະຫວ່າງ ພິມລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ລະຫວ່າງ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ຫຼຸ້ມ ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພິມລະເມືອງລາວ ກັບ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ແລະ ລະຫວ່າງ ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດດ້ວຍກັນ ຢູ່ ສາຫາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ ສະບັບນີ້.

ການຢ່າຮ້າງລະຫວ່າງພິນລະເມືອງລາວ ກັບຄົນຕ່າງປະເທດ ຍຸ່ນອກດິນແດນສາຫາລະນະລັດ
ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຂອງປະເທດນີ້.

ໜວດທີ 2

ການແຕ່ງດອງ ແລະ ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງ ພິນລະເມືອງລາວດັບຍັກນີ້ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ

ມາດຕາ 49. ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພິນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ຫຼືຕ່າງປະເທດ

ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພິນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໃຫ້ສະຖານທຸດ ແລ້ວ ກົງສົມລາວ ຮັບຮັນກຳ.

ລະບົງການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພິນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນຢູ່ຕ່າງປະເທດນີ້ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວລາວ.

ລັດ ຮັບຮູ້ການແຕ່ງດອງລະຫວ່າງພິນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຫີ້ເຮັດຂຶ້ນໄດ້
ສອດຄ່ອງກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 50. ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງພິນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ

ການຢ່າຮ້າງ ລະຫວ່າງພິນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ
ຂອງປະເທດນີ້ນ ຖ້າວ່າຄຸ້ມືວເມີຍ ຫາກຢູ່ປະເທດນີ້ນ.

ເນື້ອຜົວ ຫລື ເມີຍ ຫາກຢູ່ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວແລ້ວ ກຳໃຫ້ປະຕິບັດ
ຕາມກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ ສະບັບນີ້.

ໝວດທີ 3

ການເອົາເດັກທີ່ເປັນພິນລະເມືອງລາວມາເປັນລູກລັງ

ມາດຕາ 51. ການເອົາເດັກທີ່ເປັນພິນລະເມືອງລາວມາເປັນລູກລັງ

ຄົມລາວຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຈະເອົາເດັກທີ່ເປັນພິນລະເມືອງລາວ ຂຶ່ງຢູ່ຕ່າງປະເທດ ມາເປັນລູກ
ລັງນີ້ນ ໃຫ້ຍືນຄໍາຮ້ອງ ແລະ ຂໍຈົດທະບຽນ ຢູ່ ສະຖານທຸດ ຫລື ກົງສຸນລາວ ໂດຍປະຕິບັດຕາມກົດ
ໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວລາວ. ຖ້າວ່າພໍລັງແມ່ລັງ ຫາກບໍ່ແມ່ນພິນລະເມືອງລາວແລ້ວ ການເອົາ
ເດັກມາເປັນລູກລັງນີ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການທີ່ມີສິດອ່ານາດກ່ຽວຂ້ອງຂອງສາຫາລະ
ນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເສຍກ່ອນ.

ຄົມຕ່າງປະເທດ, ຄົມຕ່າງດ້າວ ຫລື ຄົມບໍ່ມີສັນຊາດ ຈະເອົາເດັກທີ່ເປັນພິນລະເມືອງລາວ ຂຶ່ງ
ຢູ່ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແລະ ພິນລະເມືອງລາວ ຈະເອົາເດັກທີ່ເປັນຄົມ
ຕ່າງປະເທດ ຫລື ຄົມຕ່າງດ້າວ ຂຶ່ງຢູ່ສາຫາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ມາເປັນລູກ
ລັງ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວລາວ.

ພາກທີ VII

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 52 (ໃໝ່). ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົມ, ຄອບຄົວ ຫລື ການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະ
ບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນການໄກ່ເກົ່າຍ, ສຶກສາອົບຮົມ ຜົວ, ເມີຍ, ລູກ ຫຼື ສະມາຊຸກອື່ນໃນຄອບຄົວ ໃຫ້ມີຄວາມ
ຖືກຕ້ອງປອງດອງກັນ, ການເປັນຄອບຄົວຕົວແບບ, ຄອບຄົວວັດທະນະທຳ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ຫຼື
ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 53 (ໃໝ່). ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ລະເມີດເງື່ອນໄຂຂອງການແຕ່ງດອງ, ສວຍໃຊ້ໜ້າທີ່, ຕຳແໜ່ງ, ຂັດຂວາງ ການແຕ່ງດອງ, ບອມແປງເອກະສານຈົດທະບຽນການແຕ່ງດອງ, ຈົດທະບຽນການເອົາເດັກມາເປັນ ລູກລົງ, ບັງຄັບນາບຊື່, ສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍຕໍ່ກົງດສັກສິຂອງພໍ່ເຖົາ ແມ່ເຖົາ, ປູ່ຢ່າງ ແລະ ຍາດພື້ນອົງ ອື່ນ, ສວຍໃຊ້ການລົງດູລູກ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ບໍ່ປະຕິບັດພັນຂະໃນການລົງດູລູກ, ພໍ່ແມ່ ທລີ ຜົວເມ້ຍ ທລີ ມີ ການກະທຳອື່ນ ທີ່ຜົດຕໍ່ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ ຈະຖືກສິກສາອົບຮົມ, ປະຕິ ບັດວິໄນ, ປັບໃໝ່, ຮັບຜິດຊອບທາງແຍ່ງໆ ທລີ ລົງໂທດທາງອາຍາ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີເບົາ ທລີ ໜັກ.

ພາກທີ VIII ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 54 (ໃໝ່). ວັນຄອບຄົວແຫ່ງຊາດ

ລັດ ກຳນົດ ເອົາວັນທີ 24 ທັນວາ ເປັນວັນຄອບຄົວແຫ່ງຊາດ. ວັນດັ່ງກ່າວ ເປັນສັນຍາລັກ ແຫ່ງ ຄວາມຮັກແພງ, ສາມັກຄື, ຄວາມຜາສຸກ ແລະ ຄວາມໜັ້ນຄົງຂອງຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 55 (ໃໝ່). ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດ ພໍາຍ ສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 56 (ໃໝ່). ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດ ປະກາດໃຊ້ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ສຳລັບບັນດາມາດຕາເປັບປຸງ ແມ່ນ ມີຜົນສັກສິດພາຍຫຼັງ ສາມສືບວັນ ນັບແຕ່ວັນປະທານ ປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດ ປະກາດໃຊ້ ເປັນ ຕົ້ນໄປ.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໄດ້ ທີ່ຂ້ອດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລວມແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ທອງສິງ ຫ້າມະວົງ²¹